

UCHWAŁA
KOMISJI HABILITACYJNEJ DO SPRAW POSTĘPOWANIA
DR ALICJI MALINY
O NADANIE STOPNIA DOKTORA HABILITOWANEGO
W DZIEDZINIE NAUK SPOŁECZNYCH
W DYSCYPLINIE PSYCHOLOGIA
Z DNIA 09.07.2024 ROKU

Na podstawie art. 221 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz. 742 z późniejszymi zmianami) oraz na podstawie § 5 i 6 *Regulaminu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego* (stanowiącego załącznik nr 1 do Uchwały Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 117/2022/2023 z dnia 26 września 2023 r.)

Komisja habilitacyjna ds. postępowania dr Alicji Maliny na posiedzeniu przeprowadzonym w trybie stacjonarnym w dniu 9 lipca 2024 roku w składzie:

1. prof. dr hab. Mariola Bidzan – przewodnicząca komisji
2. prof. dr hab. Roman Ossowski – sekretarz komisji
3. prof. dr hab. Eleonora Bielawska-Batorowicz – recenzentka
4. dr hab. Łucja Bieleninik – recenzentka
5. prof. dr hab. Bernadetta Izydorczyk – recenzentka
6. prof. dr hab. Janina Ogińska-Bulik – recenzentka
7. dr hab. Monika Wiłkość-Dębczyńska – członkini komisji

stwierdza, co następuje:

§1

1. Po zapoznaniu się z czterema pozytywnymi recenzjami sporządzonymi w postępowaniu dr Alicji Maliny o nadanie stopnia doktora habilitowanego, dokumentacją postępowania, przeprowadzonym publicznym kolokwium habilitacyjnym dr Alicji Maliny oraz w wyniku dyskusji podczas posiedzenia Komisja uznała, że aktywność naukowa oraz osiągnięcie naukowe zatytułowane „*Model Społecznego Cyklu Niepłodności - indywidualne i społeczne funkcjonowanie osób podejmujących leczenie niepłodności metodami wspomaganego rozrodu*” stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej psychologia.

2. Komisja wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie psychologia dr Alicji Malinie

Wynik jawnego głosowania w sprawie podjęcia uchwały zawierającej pozytywną opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Alicji Malinie był następujący:

- na uprawnionych do głosowania 7 osób,
- obecnych było 7 osób,
- głosów za 7,
- głosów przeciw 0,
- głosów wstrzymujących się 0.

§ 2

Integralną częścią niniejszej uchwały jest załącznik nr 1, który stanowi jej uzasadnienie.

§ 3

Komisja przekazuje niniejszą uchwałę Przewodniczącemu Rady Dziedziny Nauk Społecznych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Przewodnicząca Komisji
ds. postępowania dr Alicji Maliny
o nadanie stopnia doktora habilitowanego*

prof. hab. dr hab. Mariola Bidzan

Załącznik nr 1: Uzasadnienie uchwały Komisji habilitacyjnej ds. postępowania dr Alicji Maliny z dnia 9 lipca 2024 roku zawierającej pozytywną opinię w sprawie nadania dr Alicji Malinie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia

W postępowaniu habilitacyjnym wszczętym dnia 31 stycznia 2024 roku na wniosek dr Alicji Maliny przygotowane zostały cztery recenzje. Konkluzje we wszystkich recenzjach są pozytywne i kończą się stwierdzeniem, że osiągnięcia naukowe przedstawione przez Habilitantkę odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz. 742 z późn. zm.).

Komisja habilitacyjna wzięła pod uwagę:

I. SPEŁNIENIE WYMOGÓW USTAWOWYCH, tj.

1. Posiadanie doktoratu z określonej dziedziny;
2. Osiągnięcie naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, o których mowa w Art. 219, ust. 2a,b;
3. istotną aktywność naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej [wraz z kopiami dokumentów potwierdzającymi określone osiągnięcia, w szczególności dotyczących staży naukowych, grantów, publikacji powstałych w wyniku prowadzenia badań w więcej niż jednej jednostce naukowej], o której mowa w Art. 219, ust. 3

II. Omówiła także: osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne.

Podstawą sformułowanych przez komisję ocen dokonanych wymienionych w punktach 1-3 były:

- osiągnięcie naukowe *Model społecznego cyklu niepłodności – indywidualne i społeczne funkcjonowanie osób podejmujących leczenie niepłodności metodami wspomaganego rozrodu* w postaci cyklu 9 publikacji.

W opinii wszystkich członków Komisji, zarówno osiągnięcia naukowe, jak i pozostały dorobek dr Alicji Maliny, stanowią znaczący wkład w rozwój dyscypliny psychologia. Ponadto, dr Alicja Malina wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej. Tym samym dr Alicja Malina spełnia warunki do postawienia wniosku o nadanie Jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia

W trakcie posiedzenia Komisji habilitacyjnej ds. postępowania dr Alicji Maliny pozytywną opinię wyrazili następujący członkowie:

prof. dr hab. Eleonora Bielawska-Batorowicz stwierdziła, że zaprezentowany przez dr Alicję Malinę cykl publikacji stanowiący podstawę wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego dotyczy zagadnienia o dużej wadze społecznej ze względu na rozpowszechnienie niepłodności oraz jej różnorodne konsekwencje. Tym samym analizy teoretyczne i ustalenia badań dotyczących psychologicznych aspektów niepłodności mogą mieć duże znaczenie poznawcze i aplikacyjne. Z tego względu cykl publikacji dr Alicji Maliny zasługuje na uwagę. Jego mocną

stroną jest połączenie badań realizowanych w różnych paradygmatach oraz analiz teoretycznych, integrujących zgromadzone wyniki.

Model – choć skonstruowany przez Badaczkę a posteriori – w znacznym stopniu uwzględnia wyniki własnych badań Habilitantki i może być potraktowany jako wartościowy wkład teoretyczny w analizę zjawiska niepłodności i jej następstw. Jednakże, zdaniem recenzentki, w zgłoszonym cyklu publikacji – niestety - nie przedstawiono próby jego kompleksowej weryfikacji. Nie oznacza to jednak niemożności podjęcia takiej próby przez Habilitantkę w dalszej pracy naukowej, co więcej, poszczególne jego elementy były testowane w badaniach przedstawionych w cyklu.

W opinii recenzentki bardzo interesująca jest wprowadzona przez Habilitantkę koncepcja wspierających interakcji społecznych i ich znaczenia dla poziomu stresu osób z niepłodnością. Efekt obniżania się poziomu kortyzolu w wyniku takich interakcji wykazano w badaniach eksperymentalnych (publikacja *Supportive social interactions in infertility treatment decrease cortisol levels: Experimental study report* z 2019 roku), a ich znaczenie dla uzyskiwanego wsparcia omawiano m.in. w publikacji *Wspierająca interakcja społeczna jako pojęcie służące opisaniu sytuacji osób w kryzysie niepłodności* z 2023 roku. Zwrócenie uwagi na znaczenie interakcji społecznych dla dobrostanu osób z niepłodnością jest zgodne z autorskim modelem społecznego cyklu niepłodności, zatem dobrze wpisuje się w całość cyklu habilitacyjnego. W koncepcji tych interakcji są jednak zdaniem recenzentki pewne niekonsekwencje. Publikacja z 2023 roku określa ją jako „...interakcję grupową obejmującą mówienie lub słuchanie w nieformalnym i pozbawionym osądu środowisku...” (s. 6), wskazuje na jej nieustrukturalizowany i niezinstytucjonalizowany charakter, a osobami uczestniczącymi we wspierającej interakcji mogą być koledzy, a nawet osoby obce. W publikacji z 2019 roku wskazano natomiast, że dyskusja w ramach wspierającej interakcji była moderowana przez psychologa (s. 5). Pojawiają się zatem istotne kwestie – na ile obecność psychologa może zwiększać efektywność wspierającej interakcji społecznej, na ile zaś ujawnienie niepłodności wobec obcej osoby (mimo żywionego do niej zaufania) może zwiększyć ryzyko stygmatyzacji. Niemniej podjętą – w publikacji *Supportive social interactions...* – próbę eksperymentalnego wykazania roli czynnika psychologicznego (wspierającej interakcji) dla mierzonego obiektywnie (zmiana poziomu kortyzolu) poziomu stresu osób z niepłodnością należy podkreślić z uznaniem. To wartościowy przykład badania, zrealizowanego w paradygmacie eksperymentalnym, w którym wykorzystano wskaźniki fizjologiczne do oceny zmiany stanu psychicznego, wykazując jednocześnie pozytywne skutki interwencji psychologicznej w postaci wspierającej interakcji społecznej. Szkoda, że w recenzowanym cyklu nie uwzględniono innych badań podobnego typu. Niemniej badanie przedstawione w przywołanej tu publikacji z 2019 roku rozwija dotychczasową wiedzę na temat znaczenia wsparcia społecznego.

Jak podkreśliła recenzentka, w recenzowanym cyklu znajdują się również opracowania przeglądowe dotyczące psychologicznych i społecznych skutków stosowania IVF (publikacje z 2017 roku: *Psychological consequences of IVF fertilization – Review of research* oraz *The development of the family within the context of the assisted reproductive technology process: A socio-ecological model of understanding the IVF process in Poland*). Prace te porządkują wiedzę o skutkach niepłodności oraz uwarunkowaniach stosowania IVF, odnosząc te zagadnienia do polskiego kontekstu społeczno-kulturowego. To przeglądy dobrze osadzone w

literaturze, niemniej – wbrew stwierdzeniu zawartemu w tekście publikacji – nie stanowią systematycznego przeglądu, brak w nich bowiem zastosowania reguł PRISMA, a więc współczesnego standardu prowadzenia systematycznych przeglądów literatury i prezentowania ich rezultatów.

Publikacje prezentujące badania empiryczne Habilitantki (zwłaszcza publikacje: *Contact, moral foundations or knowledge? What predicts attitudes towards women who undergo IVF; Supportive social interactions in infertility treatment decrease cortisol levels: Experimental study report; Znaczenie autorytetu i społecznego dowodu słuszności w kształtowaniu postaw wobec stosowania zapłodnienia in vitro*) wskazują na kompetencje w projektowaniu i prowadzeniu badań. Tym bardziej zaskakuje stosowanie względnie prostych analiz statystycznych, które pomijają analizy wielozmiennowe. Przykładem są badania przedstawione w pracy *Znaczenie autorytetu i społecznego dowodu słuszności w kształtowaniu postaw wobec stosowania zapłodnienia in vitro*, gdy wielokrotnie – na tym samym zbiorze danych – powtarzano analizę testem parametrycznym (t-Studenta). W pozostałych publikacjach z tej grupy stosowano bardziej zaawansowaną i adekwatną strategię statystycznej analizy danych. Jeśli jest to efektem rozwoju kompetencji analitycznych Habilitantki, to dobrze rokuje dla jakości realizacji kolejnych projektów badawczych.

Podsumowując uwagi dotyczące recenzowanego cyklu publikacji warto podkreślić podjęcie badań dotyczących zagadnień niepłodności i jej leczenia metodami rozrodu wspomaganego oraz oryginalność projektów badań – w tym zwłaszcza badań eksperymentalnych z wykorzystaniem monitorowania parametrów fizjologicznych, ciekawe koncepcje teoretyczne – w tym zwłaszcza model społecznego cyklu niepłodności. Uzyskane rezultaty badań i analiz teoretycznych porządkują wiedzę o skutkach niepłodności i jej leczenia, zwłaszcza w polskim kontekście kulturowym, wskazują na znaczenie wsparcia, a głównie wspierających interakcji społecznych. Mają także duże znaczenie aplikacyjne, gdyż pozwalają określić obszary, wyzwania i bariery oddziaływań w zakresie zmian postaw społecznych wobec niepłodności i jej leczenia. Recenzowany cykl stanowi zatem wkład w psychologię prokreacji i psychologię zdrowia.

KONKLUZJA

Przedstawiony przez dr Alicję Malinę cykl publikacji pt. *Model społecznego cyklu niepłodności – indywidualne i społeczne funkcjonowanie osób podejmujących leczenie niepłodności metodami wspomaganego rozrodu* odpowiada warunkom określonym w art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Wnoszę o nadanie dr Alicji Malinie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie psychologia.

dr hab. Łucja Bieleninik, prof. UG podkreśliła, iż jako osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia dr Alicja Malina wskazała *Model Społecznego Cyklu Niepłodności - indywidualne i społeczne funkcjonowanie osób podejmujących leczenie niepłodności metodami wspomaganego rozrodu*, które tworzy cykl dziewięciu powiązanych tematycznie pozycji naukowych, które ukazały się w latach 2017-2023. Cykl ten jest spójny i jako całość wnosi nową, wartościową z naukowego punktu widzenia wiedzę.

Jak podkreśla recenzentka, doktor Alicja Malina swoje znaczące osiągnięcia naukowe sytuuje w obszarze społecznej psychologii zdrowia, na które składa się konstrukcja teoretycznego Modelu Społecznego Cyklu Niepłodności oraz empiryczna jego weryfikacja służąca analizie znaczenia czynników społecznych i indywidualnych w radzeniu sobie z wyzwaniami leczenia niepłodności metodami wspomaganego rozrodu. Tematyka podjętego projektu jest niezwykle istotna z uwagi na fakt, że niepłodność jest chorobą cywilizacyjną i ogromnym wyzwaniem dla współczesnego społeczeństwa.

W opinii recenzentki model stworzony przez Habilitantkę wnosi szczególny wkład w dyscyplinę, gdyż kładzie nacisk na kompleksowość problemu niepłodności, włączając komponentę społeczną i indywidualną. Pragmatyzm zaproponowanego modelu związany z osadzeniem kulturowym, czyni go przede wszystkim adekwatnym w praktyce klinicznej, ale także w badaniach naukowych.

Odnosząc się szczegółowo do poszczególnych artykułów tworzących osiągnięcie recenzentka zwróciła szczególną uwagę na pięć spośród dziewięciu pozycji. Pierwsza publikacja [ósma pozycja w cyklu to publikacja również we współautorstwie z Julie Ann Pooley w czasopiśmie *Annals of Agricultural and Environmental Medicine* (2017)], w której wkład Habilitantki został oszacowany na 90% jest artykułem typu przeglądowego, w którym autorki podkreślają, że niepłodność to nie tylko poważny problem medyczny, ale także i psychologiczny koncentrując się na aspekcie wsparcia (z naciskiem na niewystarczającą ilość środków wsparcia ze strony najbliższych środowisk społecznych) oraz stresu (wspomaganie rozrodu jest źródłem zgłaszanego przez partnerów stresu, który - jak można przypuszczać - wpływa także na inne obszary życia). Kolejno w publikacji, Malina i Pooley wskazują, że niewspierające interakcje społeczne wpływają na dobrostan par i mogą utrudniać poczęcie dziecka i dlatego są jedną z przyczyn rezygnacji z podjęcia prób wspomaganego rozrodu. Wieńcząc swoje rozważania autorki powołują się na potrzebę prowadzenia systematycznych badań nad wpływem wsparcia społecznego i interakcji dla funkcjonowania par poddawanych zapłodnieniu *in vitro*. Z punktu widzenia metodologii publikacji przeglądowych (typu review, które uwzględniają secondary data, czyli dane już istniejące) recenzentka zwróciła uwagę, że artykuł ten nie spełnia wysokich standardów jakości metodologii badań naukowych (na przykład, do tej kategorii należą przeglądy nie spełniające standardów PRISMA), jednakże jest to pozycja najczęściej cytowana w dorobku naukowym Habilitantki (44 razy w bazie Scopus), co świadczy, że znalazła żywy odbiór w środowisku naukowym i bez wątpienia przyczyniła się do wkładu w dyscyplinę psychologia.

Siódma pozycja wchodząca w skład cyklu to recenzowany rozdział w monografii wieloautorskiej we współautorstwie z Aleksandrą Dembińską (2019, Wyd. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego; wkład Habilitantki 70%) pt. *Ujawniać czy nie ujawniać? Postawy wobec jawności metod wspomaganego rozrodu na gruncie polskim*. Wyniki wskazały na problem ujawniania informacji o metodzie poczęcia dziecka, która według Habilitantki może świadczyć o pozornej akceptacji metod wspomaganego rozrodu, przy jednoczesnym braku przyzwolenia na otwarte rozmowy o leczeniu niepłodności w Polsce. Wyniki te odnoszą się do pierwszego i drugiego elementu Modelu Społecznego Cyklu Niepłodności. Pierwszy element dotyczy znaczenia rzeczywistych i percypowanych przez pary postaw społecznych wobec leczenia niepłodności dla podjęcia decyzji o informowaniu otoczenia na temat leczenia

niepłodności metodami wspomaganego rozrodu. Drugi element modelu opisuje ukrywanie informacji o problemach prokreacyjnych z powodu przekonań o negatywnych postawach społecznych wobec leczenia niepłodności. Chociaż sam projekt opisany w rozdziale w monografii wieloautorskiej cechuje się słabościami metodologicznymi (np. niska liczebność grupy docelowej; brak informacji o adaptacji i wartościach psychometrycznych autorskiego kwestionariusza), to badanie jest niewątpliwie nowatorskie, jeśli chodzi o cele badań, stanowiące wkład w rozwój dyscypliny.

Szósta pozycja składająca się na osiągnięcie to recenzowany artykuł naukowy we współautorstwie z Małgorzatą Głogiewicz i Jakubem Piotrowskim (w czasopiśmie *Frontiers in Psychology, Sec. Health Psychology*, 2019, Wyd. Frontiers), w którym wkład Habilitantki został oszacowany na 80%. Wyniki przedstawiają projekt sfinansowany przez Narodowe Centrum Nauki – MINIATURA, w którym dr Malina pełniła rolę kierownika. Publikacja ta na podstawie bazy Scopus była cytowana 8 razy. Wyniki badania kliniczno-kontrolnego z udziałem 51 par heteroseksualnych (26 w grupie eksperymentalnej i 25 w grupie kontrolnej), które zakwalifikowały się do zapłodnienia *in vitro* wskazują, że udział we wspierających interakcjach społecznych znacząco obniża poziom stresu u niepłodnych par (mężczyzn i kobiet). Stwierdzone różnice pomiędzy grupą eksperymentalną a kontrolną wykazały większy spadek poziomu kortyzolu u kobiet i mężczyzn. Wyniki badania jednoznacznie wskazują, że pary zaangażowane w leczenie niepłodności mogą czerpać korzyści z wyrażania i dzielenia się swoimi doświadczeniami, co przynosi wymierne korzyści fizjologiczne i psychologiczne. Zdaniem recenzentki zaprezentowane badanie eksperymentalne jest bardzo dobre w odniesieniu do jego celu, jakości i skali, i zarazem najlepsze ze wszystkich badań eksperymentalnych opisanych w ramach cyklu. Badania zostały przeprowadzone przy silnej kontroli procedur badawczych, przy starannie wybranej tzw. twardej zmiennej (*hard outcome*; nasilenie stresu mierzone poziomem kortyzolu). Sami autorzy w publikacji również poświęcają miejsce na ograniczenia metodologiczne (np. przygotowania pacjentów do pobierania próbek; brak pomiaru stresu *pre-post*), co świadczy o dojrzałości naukowej i krytycznej refleksji. Wszystkie te charakterystyki sprawiają, iż wyniki badania są niekwestionowane i pozyskana w nich wiedza niewątpliwie jest kluczowa nie tylko dla zaproponowanego modelu, ale także dla praktyki leczenia par z niepłodnością. Recenzentka podkreśliła, iż podziela pogląd autorów, że badanie jest ważnym źródłem informacji o tym, jak pary przechodzące proces zapłodnienia *in vitro* radzą sobie z towarzyszącym mu stresem. Jakość publikacji jest zasługą całego zespołu (np. rekrutacja była prowadzona przez ginekologa), ale rola dr Maliny jest kluczowa w jej powstaniu. Protokół projektu uzyskał akceptację Komisji Bioetycznej Collegium Medicum UMK, a samo przeprowadzenie badania było zgodne z wytycznymi Dobrej Praktyki Klinicznej. Publikacja ta podkreśla znaczenie wspierających interakcji społecznych w procesie leczenia niepłodności dla sukcesu leczenia. Wyniki badania stanowią bardzo znaczący wkład w rozwój dyscypliny i w rozwój praktyki opartej o dowody empiryczne dobrej jakości. Publikacja ta przyczyniła się do wyodrębnienia piątego elementu Modelu Społecznego Cyklu Niepłodności stanowiącego pogłębiające się problemy prokreacyjne, będące skutkiem ograniczonego dostępu do wsparcia i pogarszającej się kondycji psychicznej leczonej pary.

Kolejna publikacja (5. w cyklu) powstała we współautorstwie z Martą Roczniowską i Julie Ann Pooley (2021; *BMC Pregnancy and Childbirth*) z 70% wkładem Habilitantki. Jej celem było

zidentyfikowanie potencjalnych predyktorów (pośród komponentu behawioralnego, emocjonalnego i poznawczego) postaw wobec matek, które poddały się zapłodnieniu in vitro w celu poczęcia dziecka. W przekonaniu recenzentki główną zaletą badania jest fakt, że wiedza na temat zapłodnienia in vitro (będąca komponentem poznawczym) przewidywała pozytywne nastawienie wykraczające poza kody moralne (będące komponentem emocjonalnym).

Jest to istotna implikacja praktyczna, która podkreśla znaczenie edukacji mogącej przyczynić się w kształtowaniu bardziej pozytywnego podejścia do zapłodnienia in vitro w Polsce. Zdaniem recenzentki projekt badawczy posiada zarówno mocne strony (np. oszacowanie grupy badanej, duża grupa badana – 817 uczestników, narzędzia badawcze o dobrych wartościach psychometrycznych – Kwestionariusz Postaw Moralnych, Skala Dystansu Społecznego Bogardusa), jak i pewne ograniczenia (np. przekrojowy schemat badania plasujący się najniżej w hierarchii dowodów naukowych; brak możliwości wnioskowania o związku przyczynowym między zmiennymi; niereprezentatywna grupa docelowa; ograniczona generalizacja wyników). Obliczania szacunkowej zależności między zmienną zależną, a kilkoma zmiennymi ją opisującymi przyczyniają się niewątpliwie do uzupełnienia wiedzy w zakresie społecznej psychologii zdrowia. Wiedza na temat predyktorów postaw wobec matek, które skorzystały z zapłodnienia in vitro, jest uzupełnieniem luk w badaniach naukowych obejmujących polską kohortę. Publikacja ta przyczyniła się do wyodrębnienia trzeciego elementu Modelu Społecznego Cyklu Niepłodności jakim jest brak kontaktu z osobami z niepłodnością, który prowadzi do braku lub niedostatku wiedzy na temat problemów prokreacyjnych i niepłodności. Podsumowując, recenzentka podzieliła zdanie Habilitantki, że projekt ma liczne zastosowania aplikacyjne (projektowanie interwencji psychologicznych, edukacja społeczeństwa, wsparcie społeczne, podnoszenie świadomości wśród osób oferujących profesjonalną pomoc parom z niepłodnością, kształtowanie polityki zdrowotnej państwa i doskonalenie komunikacji społecznej).

KONKLUZJA

Osiągnięcia zawodowe dr Alicji Maliny, zwłaszcza cykl publikacji wchodzących w skład osiągnięcia naukowego pt. “Model Społecznego Cyklu Niepłodności - indywidualne i społeczne funkcjonowanie osób podejmujących leczenie niepłodności metodami wspomaganego rozrodu” stanowią, w świetle kryteriów określonych w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 zm.), absolutnie wystarczającą podstawę do nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia. Z pełnym przekonaniem wnoszę o nadanie Pani dr Alicji Maliny stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie Psychologia

prof. dr hab. Bernadetta Izydorczyk podkreśliła, iż na uwagę zasługuje spójny pod względem prezentacji, merytoryczny przegląd przeprowadzonych badań, co daje prawo myśleć o Habilitantce jako dojrzałym badaczu, zdolnym do precyzyjnego, spójnego przekazania autorskich założeń realizowanych projektów badawczych.

W treściach wskazanego cyklu dziewięciu artykułów Habilitantka każdorazowo brała udział w teoretycznym opracowaniu założeń badawczych, opracowaniu i testowaniu hipotez, wykonywaniu statystycznych analiz oraz ich interpretacji, przygotowaniu publikacji do druku.

Analiza formalna cyklu artykułów wskazuje na posiadane kompetencje Habilitantki jako wnikliwego, samodzielnego, a zarazem współpracującego z międzynarodowym zespołem badacza. Żmudny, pracowity ale niezwykle rzetelnie przeprowadzony wieloetapowy, oparty o bogate analizy danych z literatury oraz kolejne (prowadzone zgodnie z kanonami metodologii naukowej), w oparciu o duże próby badanych, proces badawczy pozwolił zbudować Model społecznego cyklu niepłodności.

Zdaniem recenzentki niewątpliwie stworzenie modelu teoretycznego wskazującego na znaczenie nawiązywania wspierających interakcji społecznych, zwłaszcza w kontekście percepcji otrzymywanego wsparcia jest nowatorskim, oryginalnym osiągnięciem naukowym dla rozwoju psychologii jako nauki stosowanej na rzecz ochrony zdrowia i profilaktyki niepłodności oraz wskazania w praktyce klinicznej i społecznej konkretnych działań oraz interwencji psychologicznych, edukacji społeczeństwa czy kształtowanie programów wsparcia dla par zmagających się z niepłodnością.

Recenzentka uważa, że zaproponowany przez Habilitantkę model społecznego cyklu niepłodności, wskazuje kompleksowość problemu niepłodności, uwzględniając zarówno aspekty społeczne, jak i indywidualne oraz zachowuje kontekst kulturowy, co pozwala zastosować go w edukacji zdrowotnej, pracy nad wzrostem świadomości wśród osób oferujących profesjonalną pomoc parom z niepłodnością, sprzyja również wsparciu społecznemu i doskonaleniu komunikacji społecznej oraz projektowaniu interwencji psychologicznych. Wykorzystanie biomarkerów w badaniach nad psychologicznymi aspektami niepłodności również stanowi ciekawe, nowatorskie podejście badawcze w badaniu psychologicznych aspektów niepłodności oraz otwiera nowe możliwości diagnostyki i interwencji.

Zdaniem recenzentki badania Habilitantki pozwoliły umocnić interdyscyplinarną perspektywę w rozważaniu nowoczesnego rozumienia niepłodności, a integracja różnorodnych perspektyw (psychologicznej, biologicznej, ginekologicznej i socjologicznej) umożliwiła pełniejsze zrozumienie skomplikowanych determinantów leczenia niepłodności. Warto podkreślić, iż Habilitantka tym samym zaproponowała wprowadzenie do obiegu naukowego pojęcia wspierających interakcji społecznych jako metodę redukcji objawów stresu prokreacyjnego.

Jeśli chodzi o dorobek towarzyszący, recenzentka zwróciła uwagę na fakt, iż niewątpliwie opracowanie i adaptowanie nieobecnych dotąd w polskiej literaturze i diagnostyce psychologicznej narzędzi do pomiaru postaw wobec integracji osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pomiaru efektywności radzenia sobie z realizacją zadań rozwojowych, podkreśla innowacyjny charakter działań Habilitantki na rzecz rozwijania naukowego podejścia do diagnostyki psychologicznej.

KONKLUZJA

Uważam więc, że osiągnięcie dr Alicji Maliny za znaczące dla rozwoju nauki z perspektywy społecznej psychologii zdrowia i psychologii prokreacyjnej. Tym samym spełniła kryteria określone w art. 19 ust. Pkt 2 i 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.).

prof. dr hab. Janina Ogińska -Bulik w swojej recenzji stwierdziła, że obszar prowadzonych przez dr A. Malinę obejmuje społeczną psychologię zdrowia.

Podkreśliła, że przedstawione w cyklu publikacje są dość spójne, choć dr Malina uwzględnia różne zagadnienia, związane z problemem niepłodności. Zdaniem recenzentki istotnym walorem cyklu przedstawionych publikacji jest to, że obejmuje on, zarówno teksty o charakterze pogładowym, jak i prace empiryczne. Za szczególnie ważne publikacje o charakterze teoretycznym uznaje przegląd badań przedstawiony w artykule *Psychological consequences of IVF fertilization - Review of research* oraz artykuł *The social infertility model*. Zdają się one potwierdzać dużą wiedzę Habilitantki, w tym dobrą znajomość mechanizmów funkcjonowania ludzi borykających się z problemem niepłodności, co z kolei stanowi istotne przygotowanie do prowadzenia badań w tym obszarze. Uzyskane wyniki badań i przeprowadzone analizy zaprezentowane w publikacjach naukowych, składających się na osiągnięcie naukowe dr Maliny wnoszą istotny wkład w zakres wiedzy w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia i mogą znaleźć zastosowanie w praktyce. Wkład w rozwój dyscypliny psychologia wyraża się przede wszystkim w:

- analizie rzadko podejmowanego na gruncie polskim problemu niepłodności w ujęciu interdyscyplinarnym;
- stworzeniu modelu teoretycznego wskazującego na indywidualne i społeczne czynniki mające znaczenie dla jakości życia partnerów poddających się leczeniu niepłodności metodami wspomaganego rozrodu;
- zastosowaniu nowatorskiej procedury eksperymentalnej z użyciem biomarkerów w badaniach dotyczących niepłodności, co stanowi o unikatowości badań na skalę światową;
- wykazaniu, że wsparcie społeczne, rozumiane jako poczucie akceptacji i zrozumienia może wynikać z kontaktu ze specjalistami (psychologami) i nieprofesjonalistami (przyjaciółmi, członkami rodziny, innymi niepłodnymi parami).
- możliwości aplikacji uzyskanych rezultatów badań (poprzez projektowanie interwencji psychologicznych, kształtowanie programów wsparcia), co w efekcie może przyczynić się do poprawy jakości życia niepłodnych par i pomóc w rozwiązywaniu problemu niepłodności.

Recenzentka podkreśliła, że zainteresowanie Habilitantki tematyką niepłodności było poprzedzone eksploracją problematyki realizacji zadań rozwojowych przed młodych dorosłych. Dr Malina opracowała i zaadaptowała do warunków polskich narzędzia do pomiaru zmiennych psychologicznych, w tym m. in. Skalę Osobistej Adaptacyjności (Malina, A., Pooley, J. A., Harms, C. (2016). Skala Osobistej Adaptacyjności - polska adaptacja Lifespan Individual Resilience Scale. *Przeгляд Psychologiczny*, 59(4), 435-450), Kwestionariusz do pomiaru postaw wobec integracji osób z zaburzeniami psychicznymi (Wolska, A., Pietrulewicz, B., Malina, A., Magierek, K., Leszcz, J. (2017). Questionnaire of attitudes towards environmental integration of people with mental disorders. *Polish Journal of Social Science*, 12(1), 209-224.), autorski Kwestionariusz do pomiaru efektywności radzenia sobie z realizacją zadań rozwojowych (Malina, A. (2014). Kwestionariusz Aktywności Rozwojowej - propozycja narzędzia do pomiaru efektywności radzenia sobie z realizacją zadań rozwojowych okresu wczesnej dorosłości. W: R. Tomaszewska-Lipiec (red.). *Relacje praca - życie pozazawodowe: drogą do zrównoważonego rozwoju jednostki* (421-430). Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego).

W ramach programu NCN Miniatura (w latach 2018-2019), którego była kierownikiem realizowała badania *Znaczenie i źródła wsparcia w procedurze in vitro. Badanie eksperymentalne*. Habilitantka prowadzi współpracę naukową z badaczami innych uczelni, zarówno polskich, jak i zagranicznych. Odbyla staż naukowy w Edith Cowan University w Perth w Australii w roku 2013 i później w latach 2015-2016 staż Endeavour Reserach Fellowship w tejże uczelni. Była także członkiem międzynarodowej grupy badawczej Lifespan Resilence Group, kierowanej przez J. A. Pooley z Edith Cowan University w Perth w Australii oraz wykonawcą projektu Sexual Harassment in the Hospitality Industry w European University of Cyprus.

Recenzentka doceniając wkład Habilitantki w rozwój dyscypliny psychologia zauważa jednak pewne braki w zakresie osiągnięć naukowych dr Maliny, przede wszystkim to, że większość prac Habilitantki to artykuły w stosunkowo niskopunktowanych czasopismach naukowych (głównie polskich) lub rozdziały w monografiach wydanych przez wydawnictwo lokalne, co w efekcie czyni dr Malinę mało rozpoznawalnym badaczem na arenie międzynarodowej. Nie kierowała także międzynarodowymi zespołami badawczymi.

KONKLUZJA

Podsumowując uznaję, że dorobek naukowy dr Maliny, obejmujący zarówno wskazane osiągnięcie naukowe w postaci cyklu 9 publikacji, jak i pozostałe publikacje, jest wystarczający do nadania stopnia dr habilitowanego. Wnosi on istotny wkład w rozwój dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie psychologia.

Habilitantka spełnia kryteria Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego stawiane osobom ubiegającym się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

dr hab. Monika Wilkość-Dębczyńska prof. uczelni wyraziła opinię, że zaproponowany przez Habilitantkę model wnosi znaczący wkład w dziedzinę psychologii w zakresie psychologii prokreacji oraz psychologii zdrowia poprzez interdyscyplinarną analizę rzadko podejmowanego na gruncie polskim problemu niepłodności, stworzenie teoretycznego modelu ukazującego indywidualne i społeczne czynniki wpływające na jakość życia par poddających się leczeniu metodami wspomaganego rozrodu, zastosowanie nowatorskiej procedury eksperymentalnej z wykorzystaniem biomarkerów w badaniach nad niepłodnością, wykazanie korzystnej roli *wspierających interakcji społecznych* oraz skuteczności nieformalnych źródeł wsparcia jako narzędzi pomocowych dla leczonych par. Ponadto, aktywność naukową dr Alicja Malina sprawnie łączy z pełnieniem funkcji, m.in. Dyrektor Centrum Pomocy Psychologicznej.

KONKLUZJA

Dokonania naukowe, dydaktyczne i organizacyjne dr Alicji Maliny spełniają stawiane Habilitantom wymagania określone w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 242).

prof. dr hab. Roman Ossowski podzielił wcześniejsze opinie. Dr A. Malina analizowała badania z pozycji psychologii społecznej, językiem psychologii społecznej i socjologii (poza byciem psychologiem dr A. Malina jest też socjologiem) posługuje się tym aparatem w sposób bardzo klarowny. Ujęcie zaprezentowane przez Habilitantkę warto wykorzystać w polityce społ. jako pomocowe.

Posiada wysokie kompetencje w zakresie twórczych kompetencji ukierunkowanymi na rozwój.

KONKLUZJA

Nie ulega wątpliwości, że dorobek naukowy Habilitantki stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny psychologia, a przedstawione osiągnięcie naukowe odpowiada wymaganiom ustawowym w sprawie nadawania stopnia doktora habilitowanego.

prof. dr hab. Mariola Bidzan podsumowując stwierdziła, że autoreferat dr Alicji Maliny podkreśla Jej dojrzałość, problem badawczy został rozwiązany w sposób klarowny i przekonujący. Habilitantka porusza się swobodnie w omawianej tematyce i wykazuje się znajomością naukowej literatury przedmiotu zarówno polsko, jak i obcojęzycznej. Podczas kolokwium habilitacyjnego potwierdziła dojrzałość naukową i znajomość omawianej problematyki, a także przekonywująco uzasadniła wybór cyklu publikacji jako podstawę oceny w procedurze habilitacyjnej.

KONKLUZJA

Osiągnięcia naukowe dr Alicji Maliny stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny psychologia, a więc odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Biorąc pod uwagę cztery pozytywne recenzje osiągnięć naukowych Kandydatki, przedłożoną dokumentację w postępowaniu oraz przebieg kolokwium habilitacyjnego oraz art. 221 ust. 10 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Komisja habilitacyjna jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała wniosek dr Alicji Maliny o nadanie Jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia.

*Przewodnicząca Komisji
ds. postępowania habilitacyjnego dr Alicji Maliny
o nadanie stopnia doktora habilitowanego*

prof. dr hab. Mariola Bidzan

Uchwała została zaakceptowana przez wszystkich członków Komisji Habilitacyjnej